

JAVÍTÁSI ÚTMUTATÓ

Latin fordítási feladat

2015-2016. 2. forduló, 2. kategória

Egy becsületes római tisztviselő

Nem túl régi ügyet/dolgot mutatok be/hozok elő. Igen sokan vannak közöttetek, akik ismerték Lucius Pisót, ennek a Lucius Pisonak – aki praetor volt – az apját. Amikor Hispaniában volt praetor – abban a provinciában, ahol megölték – aranygyűrűje, amit viselt, fegyveres gyakorlatozás közben/míg fegyverrel gyakorlatozott, valahogyan/valami módon eltört és darabokra esett szét/egy része eltűnt/kisebb lett. Amikor gyűrűt szándékozott/akart készíttetni magának, az aranyművest Cordubában a forumra, a hivatali székéhez hívatta/rendelte és neki nyilvánosan mérte ki az aranyat. Elrendelte/megparancsolta, hogy (ez az) ember a székét a forumon helyezze el, és mindenki szeme láttára készítse el a gyűrűt. Mondhatja/mondani fogja talán valaki, hogy ő (Piso) túlságosan is körültekintő/aggályos volt; ha valaki akarja, ebben/eddig gáncsolhatja, másban/tovább azonban nem. Meg kellett azonban neki engedni/el kellett nézni; ugyanis annak a Lucius Pisonak volt a fia, aki elsőként/először hozott törvényt a zsarolásról.

Pontozás:

A szöveget három különböző eljárással (A, B, C) értékeljük, majd az így kapott részpontoszámokat összegezzük. **Kérjük, hogy a pontozást a fordítási feladathoz mellékelt ellenőrző lap segítségével végezze el!** Kérjük a szaktanárokat, hogy a B és C táblázatok valamint az összesítés esetén is a **táblázatok bal oldali mezőjébe írják javasolt pontjaikat**, míg a jobb oldali rubrikát hagyják üresen!

A) Tagmondatonként 1 pont adható minden tagmondat elfogadható fordításáért. A mondat fordítása elfogadható, ha az alapját képező alany, állítmány (tárgy, ha van) fordítása pontos. Az egyéb mondatrészek fordításának a helyességét nem kell figyelembe venni a tagmondatonként adható 1 pont odaítélésekor. Részpontoszám nem adható!

1. Nihil nimium vetus proferam. – 1 pont
2. Sunt vestrum aliquammulti – 1 pont
3. qui L. Pisonem cognoverint – 1 pont
4. huius L. Pisonis ... patrem – 1 pont
5. qui praetor fuit – 1 pont
6. Ei anulus aureus ... fractus et comminutus est – 1 pont
7. cum esset in Hispania praetor – 1 pont
8. qua in provincia occisus est – 1 pont
9. nescio quo pacto – 1 pont
10. dum armis exercetur – 1 pont
11. quem habebat – 1 pont
12. Cum vellet sibi anulum facere – 1 pont

13. aurificem iussit vocari in forum ad sellam Cordubae – 1 pont
14. ei palam appendit aurum – 1 pont
15. hominem in foro iubet sellam ponere et facere anulum omnibus praesentibus – 1 pont
16. Nimum fortasse dicet aliquis hunc diligentem – 1 pont
17. hactenus reprendet, nihil amplius – 1 pont
18. si qui volet – 1 pont
19. Verum fuit ei concedendum – 1 pont
20. filius enim L. Pisonis erat – 1 pont
21. eius qui primus de pecuniis repetundis legem tulit – 1 pont

Összesen: 21 pont

B) Vizsgáljuk meg az aláhúzott szavak, kifejezések fordításának a helyességét, és adjunk ezekre is pontot az alábbiak szerint. Részpontoszám nem adható!

Nihil nimum vetus proferam. Sunt avestrum aliquammulti, qui L. Pisonem bcognoverint, huius L. Pisonis, qui praetor fuit, patrem. cEi, cum esset in Hispania praetor, qua in provincia occisus est, dnescio quo pacto, dum armis exercetur, anulus aureus, quem habebat, efractus et fcomminutus est. Cum vellet sibi anulum facere, aurificem fiussit vocari in forum ad sellam gCordubae, et ei palam appendit aurum; hominem in foro iubet sellam ponere et facere anulum homnibus praesentibus. Nimum fortasse dicet aliquis hunc diligentem; hactenus reprendet, si qui volet, nihil amplius. Verum ifuit ei jconcedendum; filius enim L. Pisonis erat, eius qui primus de pecuniis repetundis legem tulit.

- a) A *vestrum* helyes (gen. part.) fordításáért – 1 pont
- b) Az igealak előidejű fordításáért – 1 pont
- c) A dativus helyes fordításáért – 1 pont
- d) A kifejezés megfelelő fordításáért – 1 pont
- e) a két igealak magyaros fordításáért – 2 pont
- f) A kifejezés magyaros fordításáért (műveltetés) – 2 pont
- g) A locativus felismeréséért – 1 pont
- h) A kifejezés magyaros fordításáért – 2 pont
- i) A *coniugatio periphrastica* helyes fordításáért – 2 pont

Összesen: 13 pont

C) Vizsgáljuk meg összességében a fordítást stiláris és fordítástechnikai szempontból:

1. szótárhasználat (mennyiben tudta a diák az adott szavak legmegfelelőbb jelentését kiválasztani);
2. nyelvhelyesség (mennyiben sikerült a szöveget a magyar nyelv szabályainak figyelembe vételével lefordítani);
3. szövegértés (mennyiben tükrözi a fordítás a szöveg megértését).

Horváth István Károly
Ókortudományi és
Latin Nyelvi Verseny

SZTE-BTK Klasszika-Filológiai és Neolatin Tanszék

Ezen szempontokat együttesen szemlélve háromféle pontszám adható: **3 pont (gyenge), 6 pont (közepes), 9 pont (kiváló)**. Részpontszám nem adható!

Fontos szempontok: A pontozásnak ebben a fázisában akkor is megadható a maximális pontszám, ha a diák csak a szöveg első felét tudta lefordítani, de azt a fenti szempontok alapján nagy pontossággal oldotta meg. Ha azonban a diáknak nem sikerült terjedelemben legalább a szöveg felét összefüggően, jól egymáshoz kapcsolt mondatokban lefordítania, maximális pontszám erre a feladatra semmiképpen nem adható.

A szerezhető pontok összesen: $21 + 13 + 9 = 43$ pont

A dolgozat továbbküldhető, ha a versenyző legalább a pontok 60%-át megszerezte (26 pont).